

రేమండ్ కార్వర్

కథిడ్రల్

అనువాదం:

ఎ.వి. రమణమూర్తి, సి.వి.ఎస్. పద్మప్రియ

గుడ్డివాడు, నా భార్యకి పాత స్నేహితుడు, ఈ రాత్రికి మా ఇంట్లో గడపడానికి వస్తున్నాడు. అతని భార్య చనిపోయింది. కనెక్టికట్లో ఉన్న తన భార్య తరపు బంధువుల్ని కలవడానికి వెళ్లి, అక్కడ్నుంచి నా భార్యకి ఫోన్ చేసాడు. ఏర్పాట్లు పూర్తయ్యాయి. అక్కడ్నుంచి ఫ్రెయిన్లో ఓ అయిదు గంటల ప్రయాణం చేసి ఇక్కడికి వస్తాడు, నా భార్య అతన్ని స్టేషన్లో కలుసుకుంటుంది. ఎప్పుడో పది సంవత్సరాల క్రితం సియాటిల్లో నా భార్య ఉన్నప్పుడు, ఒక వేసవికాలం పాటు అతని దగ్గర పనిచేసింది. అప్పటినుంచీ తనూ, ఆ గుడ్డాయనా టచ్లోనే ఉన్నారు. టేప్స్ తయారుచేసి ఒకరికొకరు పంపుకుంటూ ఉంటారు. ఇప్పుడు ఇతను రావడం పట్ల నాకైతే పెద్ద ఉత్సాహం లేదు. నాకు తెలిసిన మనిషి కాదు. పైగా, ఆ గుడ్డితనం అనేది నాకు మహా ఇబ్బందిగా ఉంది. గుడ్డితనం గురించి నా అవగాహనంతా సినిమాల ద్వారా వచ్చిందే. సినిమాల్లో ఆ గుడ్డివాళ్లు నెమ్మదిగా కదులుతూ ఉంటారు, నవ్వనే నవ్వరు. ఒక్కోసారి కుక్కల్ని పట్టుకుని నడుస్తుంటారు. నా యింట్లో ఒక గుడ్డివాడు అనేది నేను పెద్దగా ఎదురుచూడని వ్యవహారం.

సియాటిల్లో ఆ వేసవికాలం ఆమెకి ఒక ఉద్యోగం కావలసి వచ్చింది. ఆమె దగ్గర డబ్బు లేదు. ఆ వేసవికాలం అనంతరం

తను పెళ్లిచేసుకోబోయే వ్యక్తి అప్పటికి ఆఫీసర్స్ ట్రైనింగ్లో ఉన్నాడు. అతని దగ్గరా డబ్బులేవు. ఈమె అతని ప్రేమలో పడింది, అతను ఈమె ప్రేమలో పడ్డాడు వగైరా. అప్పుడు పేపర్లో చూసింది: ఒక అంధుడికి చదివిపెట్టడానికి సహాయం కావాలి, ఫలానా టెలిఫోన్ నెంబర్. ఫోన్ చేసింది, వెళ్లింది, అప్పటికప్పుడే ఉద్యోగం సంపాదించింది. ఆ వేసవికాలం అంతా అతనికి పనిచేసింది. చదివిపెట్టడం, కేస్ స్టడీస్, రిపోర్ట్లు అలాంటివి. సోషల్ సర్వీస్ డిపార్ట్మెంట్కి చెందిన అతని చిన్న ఆఫీసుని నిర్వహించుకోవడంలో సహాయం చేసింది. ఇద్దరూ మంచి స్నేహితులయ్యారు - నా భార్య, ఆ గుడ్డివాడూ. ఇవన్నీ నాకెలా తెలుసు? ఆమె చెప్పింది. ఇంకోటి కూడా చెప్పింది. ఉద్యోగం చివరిరోజున ఆమె మొహాన్ని తాకవచ్చా అని ఆ గుడ్డాయన అడిగాడు. తను సరే అంది. అతను తన చేతివేళ్లని ఆవిడ మొహానికీ, ముక్కుకీ తాకించాడట - చివరికి మెడ కూడా! ఆమె ఇది మర్చిపోలేదు. చివరికి దానిమీద ఒక కవితని కూడా రాయడానికి ప్రయత్నించింది. తను ఎప్పుడూ ఏదో ఓ కవిత రాయడానికి ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటుంది. ఏడాదికి ఒకటో రెండో రాస్తుంటుంది - ఏదో విశేషం జరిగిందనుకున్నప్పుడు.

మేమిద్దరం కలిసి తిరుగుతున్న తొలిరోజుల్లో ఆ కవితని నాకు చూపించింది. అతని చేతివేళ్లనీ, అవి తన మొహం మీద కదలాడిన తీరునీ ఆ కవితలో గుర్తుచేసుకుంది. ఆ గుడ్డాయన తన ముక్కునీ, పెదాల్నీ తడుముతున్నప్పుడు తనలో రేగిన భావాలని ఆ కవితలో రాసింది. అదో గొప్పకవితగా నేను అనుకోలేదనుకోవడం వరకు గుర్తుంది. అఫ్కోర్స్, ఆ మాట తనకి చెప్పలేదు. బహుశా నాకు కవిత్యం అర్థం కాదనుకుంటాను. ఏదైనా పుస్తకం చేతిలోకి తీసుకున్నప్పుడు నేను మొట్టమొదటగా చదివేది కవిత్యం మట్టుకు కాదు.

సరే, నా భార్య అనుగ్రహానికి మొదటిసారి పాత్రుడైన ఆఫీసర్, ఆమెకి చిన్ననాటి స్వీట్ హార్ట్. బానే ఉంది. చెప్పొచ్చేదేమిటంటే, ఆ వేసవికాలం చివర్లో, ఆ గుడ్డాయన చేత తన మొహమంతా తడిమించుకున్న అనంతరం ఆ గుడ్డాయనకి గుడ్ బై చెప్పేసి, తన చిన్ననాటి స్వీ.హా.ని - అప్పటికి అతను కమీషన్ ఆఫీసరయ్యాడు - పెళ్లిచేసుకుని సియాటిల్నుంచి వెళ్లిపోయింది. కానీ ఇద్దరూ టచ్లోనే

ఉన్నారు- నా భార్య, ఆ గుడ్డాయనా. ఒక సంవత్సరం తర్వాత ఏమో, తనే అతన్ని కాంటాక్ట్ చేసింది. అలబామాలోని ఎయిర్ ఫోర్స్ బేస్ నుంచి అతనికి ఫోన్ చేసింది. మాట్లాడాలి. మాట్లాడుకున్నారు. తన జీవితం ఎలా ఉందో ఒక టేప్ చేసి పంపించమని అతను అడిగాడు. పంపించింది. టేప్ తయారుచేసి పంపించింది. ఆ టేప్ లో తన భర్త గురించీ, మిలిటరీ జీవితం గురించీ ఆ గుడ్డాయనకి చెప్పింది. తనకి భర్త అంటే ఇష్టమే కానీ, తాము ఉంటున్న ప్రదేశం తనకి నచ్చలేదనీ, భర్త ఆ ఇండస్ట్రియల్ మిలిటరీ దాంట్లో పనిచేయడం తనకి నచ్చలేదనీ ఆ గుడ్డాయనకి చెప్పింది. తను ఓ కవిత రాసాననీ, ఆ గుడ్డాయన కూడా అందులో ఉన్నాడనీ చెప్పింది. ఒక ఎయిర్ ఫోర్స్ ఆఫీసర్ భార్యగా ఎలా ఉంటుందో ఒక కవిత రాస్తున్నానని చెప్పింది. ఆ కవిత ఇంకా పూర్తి కాలేదు. ఇంకా రాస్తూ ఉంది. తర్వాత గుడ్డాయన ఒక టేప్ చేసాడు. ఆమెకి ఆ టేప్ పంపించాడు. ఈవిడో టేప్ చేసింది. ఈ తతంగం కొన్నేళ్లపాటు జరిగింది. ఈ ఆఫీసర్ భర్తకి ఒక బేస్ నుంచి మరో బేస్ కి, అక్కణ్ణుంచి మరో బేస్ కి బదిలీలు. ఆ విధంగా ఆవిడ మూడీ ఎఎఫ్ బీ, మెగ్వైర్, మెకానెల్, శాక్రమెంట్లో దగ్గరున్న ట్రావీస్ నుంచీ టేప్ పంపించింది. ఆ చివరి చోట ఒక రాత్రినాడు ఒంటరిగా అనిపించింది. రకరకాల ప్రదేశాలు తిరగడం వల్ల దగ్గరవుతున్న మనుషులకి మళ్లీ దూరం అవుతున్నట్టు అనిపించింది. ఇక ఇది భరించలేననుకుంది. మందుల డబ్బాలో ఉన్న మందులన్నీ గొంతులో వేసేసుకుని, ఓ జిన్ బాటిల్ తో వాటిని లోపలికి తోసేసింది. ఆ తర్వాత హాట్ బాత్ లోకి వెళ్లి, అక్కడ స్పృహ కోల్పోయింది.

కానీ, చావడానికి బదులు ఆవిడ సిక్ అయింది. వాంటి చేసుకుంది. ఆవిడ ఆఫీసర్ - అతనికి ఇప్పుడు పేరెండుకు? ఆవిడ చిన్ననాటి స్వీట్ హార్ట్. అంతకన్నా అతనికి ఇంకేం కావాలి? - ఎక్కడినుంచో ఊడిపడ్డాడు, ఆమెని చూసాడు, ఆంబులెన్స్ పిలిపించాడు. ఇదంతా ఆనక ఒక టేప్ లో నింపి ఆ గుడ్డాయనకి పంపించింది. ఆ టేపుల్లో నానారకాలూ నింపి పంపుతూండేది. ఏడాదికో కవిత రాయడం తర్వాత, ఇదే ఆమెకి ముఖ్యమైన కాలక్షేపం అనుకుంటాను. ఒక టేప్ లో, తన భర్తనుంచి దూరంగా ఉండామనుకుంటున్నాను అంది. ఇంకో టేప్ లో తన విడాకుల గురించి చెప్పింది. అప్పుడే మేము కలవడం, కలిసి తిరగడం ప్రారంభం అయింది. తన గుడ్డాయనకి ఆమె ఈ

విషయం కూడా చెప్పేసింది. అతనికి అన్ని విషయాలూ చెప్పేస్తుందనుకుంటాను. ఒకసారి, ఆ గుడ్డాయన దగ్గరుంచి వచ్చిన టేప్ వింటావా అని నన్ను అడిగింది. ఇది పోయిన సంవత్సరం జరిగింది. ఓకే, విండాం అన్నాను. డ్రింక్స్ కలుపుకునొచ్చి, ఇద్దరం లివింగ్ రూమ్ లో సెటిలయ్యాం. టేప్ వినడానికి రడీ. ముందు తను ఆ టేప్ ని ప్లేయర్ లో పెట్టి, అదీ ఇదీ సర్దింది. తరువాత ఒక బటన్ నొక్కింది. కిర్రుమంటూ టేప్ మొదలయింది. ఒక పెద్ద గొంతేసుకుని ఎవరో మాట్లాడటం మొదలుపెట్టారు. తను వాల్యూమ్ తగ్గించింది. కొన్ని నిమిషాల శుద్ధమైన పిచ్చాపాటీ తర్వాత, ఆ కొత్తవ్యక్తి నోటివెంట - నాకు అస్సలు తెలియని ఆ గుడ్డాయన నోటివెంట - నా పేరు వినిపించింది! ఆ వినిపించింది ఇదీ: “నువ్వు చెప్పినదాన్ని బట్టి చూస్తే, నాకేమనిపిస్తోందంటే—” ఇంతలో తలుపెవరో కొట్టారో, ఏదో జరిగింది. అంతరాయం. మళ్లీ ఆ టేప్ వినే అవకాశం రాలేదు. సరే, వినాల్సిందేదో విన్నాను.

ఇప్పుడు ఈ గుడ్డాయన మా ఇంటికొస్తున్నాడు, ఈ రాత్రికి ఇక్కడ ఉండటానికి.

“అతన్ని బౌలింగ్ కి తీసుకుని వెళ్లొచ్చు,” అన్నాను నా భార్యతో. తను చేస్తున్న పని ఆపేసి నావైపు తిరిగింది.

“నామీద నీకు ప్రేమ ఉంటే, నువ్వు ఆ పని చేస్తావు. ప్రేమ లేదూ, అది వేరే విషయం. కానీ నీకు స్నేహితుడంటూ ఎవరైనా ఉంటే, అతను మన ఇంటికి వస్తే, నేనైతే అతను హాయిగా ఉండేట్టు చూస్తాను,” అంది.

“నా స్నేహితుల్లో కళ్లు లేనివాళ్లు ఎవరూ లేరు,” అన్నాను.

“నీకసలు స్నేహితులే లేరు. అదీ అసలు విషయం,” అంది. “అది కాదు, అతని భార్య మొన్నీమధ్యనే పోయింది. ఆ విషయం నీకు అర్థం కావడం లేదా? అతని భార్య చ..ని..పో..యి..ది!”

నేనేమీ మాట్లాడలేదు. ఆ గుడ్డాయన భార్య గురించి కొంచెం చెప్పింది. ఆవిడ పేరు బ్యూలా. బ్యూలా! నల్లవాళ్ల పేరు.

“అతని భార్య నీగ్రోనా?” అడిగాను.

“నీకేమైనా పిచ్చెక్కిందా? ఏమైంది నీకు? తాగి ఉన్నావా?”

“ఊరికే అడిగాను,” అన్నాను.

అప్పటికప్పుడే, వాళ్లగురించి అవసరం ఉన్నవీ లేనివీ వివరాలు చెప్పడం ప్రారంభించింది నా భార్య. నేను ఒక డ్రింక్ కలుపుకునొచ్చి, కిచెన్ టేబుల్ దగ్గర కూచున్నాను. ఆవిడ చెప్పిన ముక్కల సారాంశం ఇది:

నా భార్య పనిచేసిన తరువాతి ఏడాది వేసవికాలంలో ఈ బ్యూలా ఆ గుడ్డాయన దగ్గర పనిచేయడానికి వెళ్లింది. అతిథ్యంలోనే ఈ బ్యూలా, ఆ గుడ్డాయనా చర్చలో పెళ్లిచేసుకున్నారు. చిన్న వేడుక. వాళ్లిద్దరూ, క్రైస్తవ మతాచార్యుడూ, అతని భార్య. మొత్తానికి చర్చలో పెళ్లి. బ్యూలాకి పెళ్లి అలా చేసుకోవాలని కోరిక అని అతను చెప్పాడు. బహుశా అప్పటికే కాన్సర్ కణాలని బ్యూలా మోస్తూ ఉండివుండాలి. విడిపోలేనంతగా ఒక ఎనిమిదేళ్లు వాళ్లిద్దరూ కలిసివున్నాక - అది నా భార్య మాట, విడిపోలేనంతగా అనేది - బ్యూలా ఆరోగ్యం దిగజారడం మొదలయింది. సియాటిల్లోని ఒక హాస్పిటల్లో ఆ గుడ్డాయన ఆవిడ బెడ్ పక్కన కూచుని ఆవిడ చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని ఉండగా ఆవిడ మరణించింది. వాళ్లు పెళ్లిచేసుకున్నారు, కలిసి బతికారు, కలిసి పనిచేసుకున్నారు, కలిసి పడుకున్నారు - సరే, సెక్స్ - చివరికి ఆ గుడ్డాయన ఆవిడని పూడ్చిపెట్టాల్సి వచ్చింది. ఇదంతా, అసలవిడ చూడటానికి ఎట్లా ఉంటుందో కూడా చూడకుండానే. అది నాకస్సలు అర్థం కాదు. ఇది విన్నాక ఆ గుడ్డాయన మీద కొద్దిసేపు జాలివేసింది. అసలు ఆవిడది ఎంత దయనీయమైన జీవితం కదా అనిపించింది. తను ప్రేమించే మనిషి కళ్లలోని తన రూపాన్ని తాను చూసుకోలేని స్త్రీని ఊహించుకోండి. రోజులు గడుస్తున్నా ఒక్క మెచ్చుకోలుకీ నోచుకోని స్త్రీ. తన మొహం మీద ఉన్న విచారాన్నో దుఃఖాన్నో చదవలేని భర్త ఉన్న స్త్రీ. మేకప్ వేసుకున్నా, వేసుకోకపోయినా - అతనికేం తేడా వస్తుంది? ఒక్క కంటికి ఆకుపచ్చ ఐ-షాడో వేసుకుని, నిలువుగా ఓ ముక్కుపుడక పెట్టుకుని, కింద వంకాయ రంగు షూస్ వేసుకుని, పైన పసుపు పచ్చ స్లాక్స్ వేసుకున్నా, అబ్బే - ఏం తేడా రాదు. చివరికి మరణించడం, ఆవిడ చేతిమీద ఆ గుడ్డాయన చేయి, అతని గుడ్డికళ్లు వర్షించడం! ఇప్పుడు ఊహిస్తే, ఆవిడ చివరి ఆలోచన బహుశా ఇది అయివుంటుంది: తనెలా ఉంటుందో అతనికి తెలీకుండానే, తను సమాధి చేయబడుతోంది. రాబర్ట్ కి ఆవిడ ఇన్ స్యూరెన్స్ పాలసీ ఒకటి మిగిలింది. అదికాకుండా ఒక మెక్సికన్ కాయిన్ తాలూకు అర్థభాగం.

మిగతా సగం ఆవిడతో బాటు సమాధి అయిపోయింది. దయనీయం.

సో, ట్రెయిన్ వచ్చే టైమయ్యాక నా భార్య అతన్ని తీసుకురావడానికి స్టేషన్ కి వెళ్లింది. వేచిచూడటం తప్ప చేయడానికి ఏమీలేక - దీనికి నిస్సందేహంగా అతనే కారణం - ఒక డ్రింక్ కలుపుకుని టీవీ చూస్తూ కూచున్నాను. ఇంతలో కారు చప్పుడయింది. చూద్దామని, నా డ్రింక్ తో సహా లేచి, కిటికీ దగ్గరకెళ్లాను.

కార్ ని పార్క్ చేస్తూ ఉన్న నా భార్య నవ్వుతూ కనిపించింది. కార్లోనుంచి దిగి కారు డోర్ వేయడం చూసాను. ఆ నవ్వు చెరగకుండా అలానే ఉంది - ఆశ్చర్యం! అవతలిపక్కనుంచి ఆ గుడ్డాయన దిగుతూ ఉండగా అటుపక్కకెళ్లింది. ఈ గుడ్డాయనకి, ఊహించుకోండి, ఒక పూర్తినిడివి గడ్డం ఉంది. గుడ్డాయనకి గడ్డం! టూ మచ్. గుడ్డాయన కారు వెనక సీట్ లోనుంచి తన సూట్ కేస్ బయటకి లాగాడు. నా భార్య అతని చేయి పట్టుకుంది. కార్ డోర్ వేసేసి, అతనితో మాట్లాడుతూ అతన్ని నడిపించుకుంటూ ఇంటిముందరి మెట్లవరకూ తీసుకొచ్చింది. నేను టీవీ ఆపేసాను. డ్రింక్ పూర్తిచేసేసి, గ్లాస్ కడిగేసి, చేతులు తుడుచుకున్నాను. తలుపు దగ్గరకెళ్లాను.

“ఇతను రాబర్ట్. రాబర్ట్, ఇతను నా భర్త. ఇతని గురించి నీకు అంతా చెప్పాను,” అంది నా భార్య మొహం వెలిగిపోతూండగా, నవ్వుతూ.

గుడ్డాయన సూట్ కేస్ కిందపెట్టేసి, చేయి చాపాడు.

ఆ చేయి అందుకున్నాను. అతను నా చేయి గట్టిగా నొక్కి, కాసేపు అలానే పట్టుకుని, అప్పుడు వదిలేసాడు.

“మనం ఇంతకుముందే కలిసినట్టనిపిస్తోంది,” అన్నాడు గంభీరమైన గొంతుతో.

“నాకూ అలానే అనిపిస్తోంది,” అన్నాను. ఇంకేం అనాలో తోచలేదు. “వెల్కమ్. మీ గురించి చాలా విన్నాను,” అన్నాను. నా భార్య అతని చేయిపట్టుకుని నడిపిస్తూ ఉండగా, అందరం లివింగ్ రూమ్ లోకి వచ్చాం. ఆ గుడ్డాయన ఇంకో చేత్తో సూట్ కేస్ పట్టుకుని ఉన్నాడు. “ఇటు, ఎడమవైపుకి రాబర్ట్. రైట్. ఇక్కడో కుర్చీ ఉంది, చూడు. అదే. కూర్చో. ఇది

సోఫా. రెండు వారాలే అయింది కొని,” లాంటి విషయాలు చెబుతూ ఉంది నా భార్య.

పాత సోఫా గురించి చెబుదామని నోటిచివర వరకూ వచ్చింది. నాకు అదంటే ఇష్టం. కానీ ఏమీ అనలేదు. హాడ్సన్ పక్కనుంచి రావడం అనే అద్భుతమైన, సౌందర్యభరితమైన ప్రయాణం గురించి పిచ్చాపాటిగా మాట్లాడదామనుకున్నాను. న్యూయార్క్కి వెళ్లేటప్పుడు కుడివైపున కూర్చోవాలి, అక్కడినుంచి వచ్చేటప్పుడు ఎడమవైపు కూర్చోవాలి.

“ప్రయాణం బాగా జరిగిందా? ట్రెయిన్లో ఎటువక్కూ కూర్చున్నారు?” అని అడిగాను.

“అదేం ప్రశ్న, ఎటు పక్కా అని?” అంది నా భార్య. “ఎటువైపేతే మాత్రం ఏంటి?”

“ఊరికే అడిగాను,” అన్నాను.

“కుడివైపున,” అన్నాడు ఆ గుడ్డాయన. “దాదాపు నలభై ఏళ్లుగా నేను ట్రెయిన్ ఎక్కలేదు. ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు మావాళ్లతో ఎక్కడమే. ఎప్పటిదో సంగతి అది. ఇప్పుడు గడ్డానికి కూడా వయసొచ్చేసింది, తెల్లగా అవుతోంది,” అన్నాడు. “అని అంటూంటారు. ఇప్పుడు హుందాగా కనిపిస్తున్నానా, డియర్?” అన్నాడు నా భార్యతో.

“చాలా హుందాగా ఉన్నావు, రాబర్ట్,” అంది. “రాబర్ట్, నిన్ను మళ్లీ చూడటం చాలా చాలా బావుంది.”

ఎట్టకేలకు నా భార్య తన చూపుల్ని రాబర్ట్ మీదనుంచి నావైపుకి మళ్లించింది. కానీ, తను చూసిందేదో తనకి నచ్చలేదని నాకనిపించింది. భుజాలు ఎగరేసాను.

ఇప్పటివరకూ గుడ్డివాళ్లని నేను కలుసుకుంది లేదు. నాకు తెలిసినవాళ్లూ ఎవరూ లేరు. ఈ గుడ్డాయన యాభైకి దగ్గర్లో ఉన్నాడు—భారీకాయం, బట్టతల ఛాయలు, ఏదో బరువుని మోస్తున్నట్టు కొద్దిగా వంగిన భుజాలు. బ్రౌన్ పాంట్, బ్రౌన్ షూస్, ఒక లైట్ బ్రౌన్ షర్ట్, టై, స్టోర్డ్స్ జాకెట్ వేసుకుని ఉన్నాడు. బాగుంది. పొడుగాటి గడ్డం ఉంది. కానీ చేతిలో ఒక కర్ర లేదు, నల్ల కళ్లద్దాలు పెట్టుకుని కూడా లేదు. నల్ల కళ్లద్దాలు గుడ్డివాళ్లకి తప్పనిసరి అని అనుకునేవాడిని. నిజం చెప్పాలంటే, అతనికి ఆ కళ్లద్దాలు ఉంటే బాగుండుననుకున్నాను. మొదటిసారి చూసినప్పుడు అతని

కళ్లు అందరి కళ్లలాగానే మామూలుగానే ఉన్నాయి. కానీ జాగ్రత్తగా చూస్తే, ఏదో తేడాఉంది. కనుపాపల చుట్టూ తెల్లటి భాగం ఎక్కువగా ఉండి, అవి అటూయిటూ అతనికి బహుశా తెలియకుండానే కదులుతూ ఉన్నాయి. ఎడమవైపు కనుపాప ముక్కుని చూస్తుంటే, ఇంకోటి స్థిరంగా ఉండటానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. కేవలం ప్రయత్నమే.

“డింక్ తీసుకువస్తాను. మీకేం కావాలి? అన్నిరకాలూ కొంచెం కొంచెం ఉన్నాయి. మా కాలక్షేపాల్లో ఇదొకటి,” అన్నాను.

“బడ్డీ, నేను స్కాచ్ పక్షపాతిని,” వెంటనే జవాబిచ్చాడు, తన పెద్దగొంతుతో.

“రైట్,” అన్నాను. బడ్డీ!

సోఫా పక్కనున్న తన సూట్కేస్ని ఒకసారి తడిమాడు అతను.

“నీ రూమ్లో పెట్టేస్తాను దాన్ని,” అంది నా భార్య.

“పరేదు,” అన్నాడు ఆ గుడ్డాయన. “నేను వెళ్లేటప్పుడు తీసుకెళతాను.”

“స్కాచ్లోకి కొంచెం నీళ్లు?” అడిగాను.

“చాలా కొంచెం,” అన్నాడు.

“అర్థమైంది,” అన్నాను.

“చాలా కొంచెం. ఆ ఐరిష్ యాక్టర్ ఎవరూ, బారీ ఫిట్జెరాల్డ్ కదూ? నేనూ అతనిలాగా అన్నమాట. ఫిట్జెరాల్డ్ అంటాడా, ‘నేను నీళ్లు తాగేటప్పుడు నీళ్లు తాగుతాను; విస్కీ తాగేటప్పుడు విస్కీనే తాగుతాను’ అని,” అన్నాడు. నా భార్య నవ్వింది. గుడ్డాయన తన చేతిని గడ్డం కిందికి పోనిచ్చి, ఆ గడ్డాన్ని ఒకసారి పైకిలేపి వదిలేసాడు.

నేను డ్రింక్స్ రడీ చేసాను. మూడు పెద్ద స్కాచ్ గ్లాసులు, కొంచెం కొంచెం నీళ్లతో. కాసేపు సుఖాసీనులమై, రాబర్ట్ ప్రయాణాల గురించి మాట్లాడుకున్నాం. ముందు వెస్ట్ కోస్ట్ నుంచి కనెక్టికట్ వరకూ ఫ్లేట్లో సుదీర్ఘ ప్రయాణం గురించి. ఆ తర్వాత కనెక్టికట్ నుంచి ఇక్కడివరకూ ట్రెయిన్ ప్రయాణం గురించి. ఈ రెండో భాగం గురించి మాట్లాడేటప్పుడు ఇంకో రౌండ్ డ్రింక్స్ తీసుకున్నాం.

గుడ్డివాళ్లు సిగరెట్లు తాగరనీ, వాళ్లు బయటికి వదిలే పొగ వాళ్లకి కనిపించదనేది దానికి కారణం అనీ ఎక్కడో చదివాను. గుడ్డివాళ్లు గురించి నాకు తెలిసిన పరిజ్ఞానమంతా ఆ కొంచెమే అనుకుంటాను. కానీ ఇతను ఒక సిగరెట్‌ని చివరంటా కాల్చడమే కాకుండా, మరోటి ముట్టించాడు. నా భార్య యాష్‌ట్రేని ఖాళీ చేసిపెట్టింది.

డిన్నర్ టేబుల్ దగ్గర కూచున్నాక మరో రౌండ్ డ్రింక్స్ తీసుకున్నాం. రాబర్ట్ ప్లేట్‌లో నా భార్య స్టీక్, పొటాటోస్, గ్రీన్ బీన్స్ వడ్డించింది. రెండు బ్రెడ్ స్లైసెస్‌కి బటర్ రాసి ఇచ్చాను అతనికి. ఇస్తూ, “ఇవిగో మీ బ్రెడ్ అండ్ బటర్,” అన్నాను. నా డ్రింక్ ఓ గుక్క తాగాను. “ఇప్పుడు మనం ప్రార్థన చేద్దాం,” అన్నాను. గుడ్డాయన తల కిందకి వంచాడు. నా భార్య నావైపు ఆశ్చర్యంగా చూసింది. “అదే- మధ్యలో ఫోన్ మోగదనీ, అంతలో మన ఫుడ్ చల్లగా కాదనీ ప్రార్థిద్దాం,” అన్నాను.

ఇహ మొదలెట్టాం. తినడానికి టేబుల్ మీద ఉన్నవన్నీ తినేసాం. రేపన్నది ఇక లేదన్నట్టుగా తినిపారేసాం. మాటలేవు. తినడమే. చాలా శ్రద్ధగా తినడంలో నిమగ్నమైపోయాం. టేబుల్ మొత్తం నాకేసినంత పనిచేసాం. గుడ్డాయనకి తన ప్లేట్‌లో ఏవి ఎక్కడ ఉన్నాయో బానే తెలుస్తూ ఉంది. మీట్ మీద నైఫ్‌నీ, ఫోర్క్‌నీ అతను ప్రయోగించడాన్ని ప్రశంసాపూర్వకంగా చూసాను. మీట్‌ని కత్తితో రెండు ముక్కలు చేసి, ఓ ముక్కని ఫోర్క్‌తో నోట్లోకి తోసేసి, ఆ తర్వాత పొటాటోస్, దాని తర్వాత బీన్స్ తింటూ, బటర్ పూసిన బ్రెడ్‌నించి ఒక ముక్కని తుంచుకుని తింటున్నాడు. అప్పుడప్పుడూ చేతివేళ్లు ఉపయోగించడం కూడా పెద్దగా ఇబ్బందిగా ఉన్నట్టు లేదు అతనికి.

మొత్తం పూర్తిచేసేసాం, సగం స్ట్రాబెర్రీ పై తో సహా. కొద్ది క్షణాలపాటు నిర్ఘాంతపోయి అలా కూచుండిపోయాం. మొహాల మీద చెమట చుక్కలు అలుముకున్నాయి. ఫైనల్‌గా ఆ టేబిల్ దగ్గర్నుంచి లేచి, వెనక్కి కూడా తిరిగిచూడకుండా తిన్న ప్లేట్లని అలానే వదిలేసి లివింగ్ రూమ్‌లోకి వచ్చి ఆసీనులమయ్యాం. రాబర్ట్, నా భార్య సోఫాలో కూచున్నారు. నేను పెద్ద కుర్చీలో కూచున్నాను. వాళ్లిద్దరూ గడచిన పదేళ్లలో జరిగిన ముఖ్యమైన సంగతులు మాట్లాడుకుంటూ ఉండగా, ఇంకో రెండు మూడు రౌండ్ల డ్రింక్స్ పూర్తిచేసాం. దాదాపుగా నేను కేవలం శ్రోతగా

మాత్రమే ఉన్నాను - అప్పుడప్పుడు అదీ ఇదీ మాట్లాడటం తప్పించి. అదికూడా ఎందుకంటే, ఆ రూమ్ వదిలి నేను వెళ్లిపోయానని అతను అనుకోకుండా. సంభాషణలో నాకు పాత్రలేదని ఆమె అనుకోకుండా. ఈ పదేళ్లలో వాళ్లకి (వాళ్లకి!) జరిగిన సంగతుల గురించి మాట్లాడుకున్నారు. నా భార్య తీయటి పెదాలు నా పేరుని ప్రస్తావిస్తాయోమో అని వృథాగా ఎదురుచూసాను: “అప్పుడు నా డియర్ హజ్ బెండ్ నా జీవితంలో ప్రవేశించాడు”- లాంటివి. కానీ, అలాంటివేమీ వినిపించలేదు. అంతా రాబర్ట్. ఈ రాబర్ట్ జీవితంలో చేయని పని అంటూ ఏదీ లేదనుకుంటాను. ఒక అంధ సకలకళావల్లభుడు. భార్య చనిపోయేముందు ఇద్దరూ కలిసి ఆమ్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ తీసుకున్నారు. అదే వాళ్ల జీవనాధారమట. ఈ గుడ్డాయన హామ్ రేడియో కూడా నడిపేవాడట. అతను ఫిలిప్పైన్స్‌లో, అలాస్కాలో, టహీటిలో ఉన్న తోటి హామ్ ఆపరేటర్స్‌తో జరిపే సంభాషణల గురించి పెద్ద గొంతేసుకుని చెప్పాడు. ఆ ప్రదేశాలకి వెళ్లే గసక అక్కడ తనకి చాలామంది స్నేహితులున్నారని చెప్పాడు. అప్పుడప్పుడూ నాకేసి తిరిగి, గడ్డం కింద చేయి పెట్టుకుని నన్నేదో అడిగేవాడు. ఈ ఉద్యోగంలో ఎంతకాలం నుంచి ఉన్నాను? (మూడేళ్లుగా.) చేస్తున్న పనిని ఇష్టపడుతున్నానా? (లేదు.) అందులోనే కొనసాగుతానా? (ఇంకేం ఛాయిస్ ఉంది కనక?). ఇక విషయాలు అయిపోతున్నాయి అనుకున్నప్పుడు లేచి టీవీ ఆన్ చేసాను.

నా భార్య చిరాగ్గా చూసింది నావైపు, ఉడికిపోతూ. ఇంతలో ఆ గుడ్డాయన వైపు చూసి, “రాబర్ట్, నీకు టీవీ ఉందా?” అని అడిగింది.

“రెండు ఉన్నాయి, డియర్. ఒక కలర్ టీవీ, ఒక బ్లాక్ అండ్ వైట్ టీవీ- పాతది. వినడానికి తమాషాగా ఉంటుంది కానీ, ఒకవేళ నేను టీవీ ఆన్ చేస్తే - ఎప్పుడూ చేస్తూ ఉంటానే అనుకో - కలర్ టీవీనే ఆన్ చేస్తాను. తమాషాగా ఉంది కదూ?”

ఏం అనాలో నాకు అర్థం కాలేదు. అసలు అనడానికి కూడా నాదగ్గర ఏమీ లేదు. నో కామెంట్. కాబట్టి, టీవీలో వస్తున్న న్యూస్ ప్రోగ్రామ్ చూస్తూ, అనౌన్సర్ చెప్పేది వినాలని ప్రయత్నిస్తున్నాను.

“ఇది కలర్ టీవీ,” అన్నాడు గుడ్డాయన. “ఎలా తెలుసు అని అడగొద్దు, కానీ చెప్పగలను.”

“కొన్నాళ్ల క్రితం ఎక్స్‌జెలో తీసుకున్నాం,” అన్నాను.

గుడ్డాయన తన డ్రింక్ ఇంకో గుక్క తాగాడు. గడ్డం ఓసారి పైకెత్తి, దాన్ని వాసన చూసినట్టుగా చేసి, మళ్లీ దాన్ని కిందకి వదిలేసాడు. సోఫాలో కొంచెం ముందుకి వంగి, టేబుల్ మీద యాప్‌టేని రడీగా పెట్టుకుని, ఒక సిగరెట్ వెలిగించాడు. సోఫాలో వెనక్కి వాలి, కాలిమీద కాలేసుకుని కూచున్నాడు.

నోటికి చేయి అడ్డం పెట్టుకుని నా భార్య ఆవులించింది. ఒకసారి ఒళ్లు విరుచుకుంది. “నేను పైకి వెళ్లి డ్రస్ మార్చుకుంటాను. రాబర్డ్, నువ్వు హాయిగా కూర్చో,” అంది.

“నేను బాగానే ఉన్నాను,” అన్నాడు అతను.

“ఈ ఇంట్లో నువ్వు హాయిగా ఉండాలని నా కోరిక,” అంది.

“నేను హాయిగానే ఉన్నాను,” అన్నాడు గుడ్డాయన.

ఆ మె వెళ్లిపోయాక అతనూ నేనూ కాసేపు వాతావరణ వార్తలు విన్నాం. ఆ తర్వాత స్పోర్ట్స్ రాండమ్. అప్పటికి తను వెళ్లి చాలాసేపయింది. తిరిగి వస్తుందో రాదో అర్థం కాలేదు. పడుకుండిపోయిందా అని అనుమానం వచ్చింది. కిందకి వస్తే బాగుండు కదా అనుకున్నాను. ఒక గుడ్డివాడితో ఒంటరిగా ఉండాలని లేదు. ఇంకో డ్రింక్ కావాలా అని అడిగాను, సరే అన్నాడు. గంజాయి తాగే ఉద్దేశం ఏమైనా ఉందా, ఇప్పుడే ఒకటి చుట్టాను అన్నాను. నిజానికి చుట్టలేదు కానీ, ఎంతసేపని? ఎంతసేపు పని?

“నీతో కలిసి బ్రై చేస్తాను,” అన్నాడు.

“రైట్, అదీ స్పిరిట్ అంటే,” అన్నాను.

డ్రింక్స్ కలుపుకుని వచ్చి, అతనితోబాటు సోఫాలో కూర్చున్నాను. రెండు లావుపాటి గంజాయి సిగరెట్లు చుట్టాను. ఒకటి వెలిగించి అతని చేతివేళ్లకి అందించాను. తీసుకుని, ఒకసారి పొగపీల్చి వదిలాడు.

“పొగని వీలైనంతసేపు లోపలే ఉంచుకోండి,” అని చెప్పాను. అతనికేమీ తెలియదని తెలుస్తోంది.

పింక్ డ్రస్, పింక్ స్లిప్పర్స్ వేసుకుని నా భార్య కిందకి వచ్చింది.

“ఏమిటీ వాసన?” అని అడిగింది.

“ఇద్దరం కలిసి గంజాయి తీసుకుందామనుకున్నాం,” అన్నాను.

నా భార్య నావైపోసారి క్రూరంగా చూసింది. రాబర్డ్ వైపు తిరిగి, “రాబర్డ్, నువ్వు ఇది తీసుకుంటావని తెలీదు,” అంది.

“ఇప్పుడే తీసుకోవడం, డియర్. దేనికైనా మొదటిసారి అంటూ ఒకటుంటుంది కదా! కానీ, ఇంకా ఏమీ అనిపించడం లేదు,” అన్నాడు.

“ఇది కొంచెం లైట్ రకం. లోపలికెళ్లి పెద్దగా గొడవ చేయదు,” అన్నాను.

“అవును, గొడవేమీ లేదు బడ్డీ,” అన్నాడు రాబర్డ్. అని, నవ్వాడు.

నా భార్య వచ్చి సోఫాలో ఇద్దరి మధ్యా కూర్చుంది. నేను తాగుతున్నది తనకిచ్చాను. ఒక దమ్ములాగి, నాకిచ్చేసింది. “ఎటు పోతున్నాం మనం?” అని అడిగింది. “నేను ఇది తాగడం ఏమిటో? ఇప్పటికే కళ్లు మూతలు పడిపోతున్నాయి. డిన్నర్ తోనే నా పని అయిపోయింది. అసలు అంత తినకుండా ఉండాల్సింది నేను,” అంది.

“అసలు దోషి స్ట్రాబెర్రీ పై,” అన్నాడు రాబర్డ్. “పనైపోయింది దానివల్లనే,” అని పెద్దగా నవ్వాడు. ఒకసారి తలవిదిలించుకున్నాడు.

“స్ట్రాబెర్రీ పై ఇంకా ఉంది,” అన్నాను.

“ఇంకొంచెం కావాలా, రాబర్డ్?” అని అడిగింది నా భార్య.

“కొంచెం సేపయ్యాక,” అన్నాడతను.

మళ్లీ టీవీ వైపు తిరిగాం. నా భార్య ఆవులించింది. “పడుకోవాలనుకుంటే నీ బెడ్ రడీగా ఉంది, రాబర్డ్. ప్రయాణం చేసి అలిసిపోయి ఉంటావు.

పడుకోవాలనుకుంటే చెప్పు,” అంది. ఒకసారి అతన్ని కుదిపింది. “రాబర్ట్?”

అతను మెలకువలోకి వచ్చాడు. “హాయిగా సమయం గడిపాను. దీనిముందు టేపులు బలాదూర్, కదూ?” అన్నాడు.

“ఇదిగో,” అంటూ గంజాయి సిగరెట్ అతని చేతివేళ్ల మధ్య ఉంచాను. అతను ఒక దమ్ము లాగి, పొగని కాసేపు లోపలే ఉంచేసి, తర్వాత బయటకి వదిలాడు. తన తొమ్మిదే ఏట నుంచి తాగుతున్నంత తేలిగ్గా తాగుతున్నట్టు అనిపించింది చూడటానికి.

“థాంక్స్, బడ్డీ,” అన్నాడు. “ఇక చాలనిపిస్తోంది. ప్రభావం కొంచెం కనిపిస్తోంది,” అని సిగరెట్ ని నా భార్యకి అందించాడు.

“నా పరిస్థితి అదే,” అంటూ దాన్ని నాకిచ్చేసింది. “కాసేపు ఇక్కడే కళ్లుమూసుకుని మీ ఇద్దరి మధ్యా కూర్చుంటాను. నా గురించి పట్టించుకోకండి. ఇద్దరూ. ఓకే? ఇబ్బందిగా ఉంటే చెప్పండి. ఇబ్బంది లేదూ అంటే, మీరు పడుకోవడానికి రడీ అయ్యేవరకూ ఇక్కడ కూర్చుంటాను,” అంది. “నీ బెడ్ రడీగా ఉంది, రాబర్ట్. పైన, మా రూమ్ పక్క రూమ్. నువ్వు రడీ అన్నాక ఆ రూమ్ చూపిస్తాం. ఓకే, నేను ఒకవేళ నిద్రపోతే కనక నన్ను లేపండి,” అంది. కళ్లు మూసుకుంటే లేదో నిద్రలోకి జారిపోయింది.

టీవీలో న్యూస్ ప్రోగ్రామ్ అయిపోయింది. నేను లేచి ఛానెల్ మార్చాను. వచ్చి మళ్లీ సోఫాలో కూర్చున్నాను. తను నిద్రపోకుండా ఉంటే బాగుండేది అనిపించింది. తన తల సోఫా మీద వాలిపోయి ఉంది, నోరు కొంచెం తెరుచుకుని ఉంది. తను కొంచెం పక్కకి ఒత్తిగిల్లగానే, తన డ్రెస్ కొంచెం కాళ్లమీదకి లేచింది- ఒక తొడ సౌందర్యాన్ని బహిర్గతం చేస్తూ. అది సర్దుదామని ముందుకు వంగాను. అప్పుడు రాబర్ట్ ని చూసాను. ఛ! డ్రెస్ ని అలానే చెదిరిపోయిన స్థితిలోనే ఉంచేసాను.

“స్ట్రాబెరీ పై తినాలనిపిస్తే చెప్పండి,” అన్నాను.

“అలాగే,” అన్నాడు.

“అలిసిపోయి ఉన్నారేమో! పడుకుంటారా? తీసుకెళ్లనా?” అన్నాను.

“ఇంకా లేదు,” అన్నాడు. “మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే కాసేపు మీతోబాటే మేలుకుని ఉంటాను. మీకు నిద్రవచ్చేవరకూ మేలుకుని ఉంటాను. అసలు మనం మాట్లాడుకోవడానికి అవకాశం రాలేదు. బహుశా నేనూ, తనూ కలిసి సాయంత్రాన్నంతా మింగేసాం లాగుంది.” తన గడ్డం ఒకసారి పైకెత్తి వదిలేసాడు. సిగరెట్స్, లైటరూ తీసుకున్నాడు.

“మరేమీ పర్వాలేదు, మీ కంపెనీ ఉంది కదా, సంతోషంగానే ఉంది,” అన్నాను.

బహుశా అది నిజమేమో. ప్రతి రాత్రీ అలా గంజాయి సిగరెట్లు తాగుతూ నిద్రవచ్చే వరకూ అలా మేలుకొని ఉంటాను. నా భార్య నేనూ పడుకోవడానికి ఒకేసారి వెళ్లడం అనేది దాదాపు జరగదు. సరే, ఒకవేళ నిద్రపట్టినా ఆ కలలొకటి. ఒక్కోసారి ఏదో కలలోంచి హఠాత్తుగా మేలుకుని కూచుంటాను, గుండెలయ తప్పుతూండగా.

ఏవో చర్చల గురించి, మధ్యయుగాల గురించి టీవీలో వస్తోంది. ఈ రొడ్లకొట్టుడు కార్యక్రమాల బదులు ఇంకేదైనా చూద్దామని ఛానెల్స్ మార్చాను. ఎక్కడా ఏమీ లేదు. మళ్లీ, ఆ మొదటి ఛానెల్ కే వచ్చాను. సారీ అన్నాను రాబర్ట్ తో.

“ఏం పర్లేదు, బడ్డీ,” అన్నాడు. “నాకు ఓకే. మీరు ఏదంటే అదే. ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి నేర్చుకుంటూనే ఉంటాను. ఆ నేర్చుకోవడానికి అంతం లేదు. ఇవాళ రాత్రికి మరో కొత్తవిషయం నేర్చుకుంటాను, ఏముంది? నాకు చెవులున్నాయి కదా,” అన్నాడు.

సేపు ఇద్దరం ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు. అతను సోఫాలో ముందుకు వంగి, తలను నావైపు తిప్పి, కుడిచెవిని టీవీ వైపుకి ఉండేలా పెట్టుకున్నాడు. అది మహా ఇబ్బందిగా ఉంది. కనురెప్పలు మూసేసి, మళ్లీ అంతలోనే తెరుస్తున్నాడు అతను. అప్పుడప్పుడూ గడ్డంలోకి వేళ్లు దూర్చి, గడ్డాన్ని లాగి పట్టుకుంటున్నాడు- టీవీలో వస్తున్న దేనిగురించో ఆలోచిస్తున్నట్టు.

స్మీన్ మీద హుడ్స్ లాగా ముసుగులు వేసుకున్న మనుషులని అస్థిపంజరాల డ్రస్సులూ, రాక్షసుల డ్రస్సులూ వేసుకున్న

కొందరు మనుషులు హింసిస్తున్నారు. ఈ రాక్షసుల ద్రస్సుల వాళ్ళకి కొమ్ములూ, తోకలూ ఉన్నాయి. అంతా ఏదో ఊరేగింపులాగా ఉంది. స్పెయిన్ లో ఈ ఉత్సవం ఏడాదికోసారి జరుగుతుందని బ్రిటిష్ నేరేటర్ చెబుతున్నాడు. ఇదంతా రాబర్ట్ కి వివరించే ప్రయత్నం చేసాను.

“అస్థిపంజరాలా, నాకు వాటిగురించి తెలుసు,” అన్నాడు తలూపుతూ.

ఇప్పుడు ఒక కెథీడ్రల్ ని చూపిస్తున్నారు. ఆ తర్వాత ఇంకో కెథీడ్రల్, స్లో మోషన్ లో. ఆ తర్వాత పారిస్ లోని ప్రముఖ కెథీడ్రల్ ని, ఆర్చీలలాగా ఉండే సపోర్ట్ లనీ (flying buttresses), మేఘాలని తాకుతున్నట్టు ఉండే శిఖరాలనీ చూపిస్తున్నారు. ఇప్పుడు కెమేరా జూమ్ బాక్ చేసి ఆకాశంలోకి దూసుకొని పోయినట్టున్న కెథీడ్రల్ మొత్తం ఆకారాన్ని చూపిస్తున్నారు.

దీనిగురించి అతనికి వివరించాలనిపించింది. “ఇప్పుడు టీవీలో కెథీడ్రల్ బయటి భాగాలని చూపిస్తున్నారు. క్రూరమైన రాక్షసాకారాలలో కెథీడ్రల్స్ బయట ఉండే విగ్రహాలని. ఇప్పుడు ఇటలీ చూపిస్తున్నారనుకుంటాను. యస్, ఇటలీనే. ఇక్కడ ఈ చర్చ్ గోడలమీద పెయింటింగ్స్ ఉన్నాయి.”

“అవి ఫ్రెస్కో పెయింటింగ్స్ బడ్డీ?” అని అడిగాడు, తన డ్రింక్ సిప్ చేస్తూ.

నేను నా గ్లాస్ తీసుకున్నాను. ఖాళీగా ఉంది. అతను అడిగిన ప్రశ్నకి నాకు సమాధానం ఎంతవరకూ తెలుసో బేరీజు వేసుకు . “అవి ఫ్రెస్కో పెయింటింగ్స్ అని అడుగుతున్నారా?” అన్నాను. “చాలా మంచి ప్రశ్న వేశారు. నాకు తెలీదు,” అన్నాను.

ఇప్పుడు కెమేరా లిస్బన్ లోని ఒక కెథీడ్రల్ దగ్గరకి వెళ్లింది. ఫ్రెంచ్, ఇటాలియన్ నిర్మాణాలతో పోలిస్తే వాటికీ, పోర్చుగీస్ కెథీడ్రల్స్ కీ మధ్య చెప్పుకోదగ్గ తేడాలు లేవు. మహా అయితే ఇంటీరియర్స్ లో కొన్ని తేడాలు. అప్పుడు నాకు హఠాత్తుగా ఒకటి తట్టింది. “ఇప్పుడే హఠాత్తుగా నాకు తట్టింది. కెథీడ్రల్ అంటే మీకు ఐడియా ఉందా? అంటే, ఎలా ఉంటుంది అని? నేనడిగింది అర్థమైంది కదా? కెథీడ్రల్ అని ఎవరైనా మీతో అంటే, వాళ్లెం అంటున్నారో మీకు

తెలుస్తుందా? ఉదాహరణకి దానికీ, ఒక బాప్టిస్ట్ చర్చ్ కీ మధ్య తేడా ఏమిటో మీకు తెలుసా?” అని అడిగాను.

అతను నోట్లోంచి తాపీగా పొగని బయటకి వదిలాడు. “అవి తయారవడానికి వందలాది పనివాళ్లు యాభై లేదా వందేళ్లు అవసరమవుతారని తెలుసు,” అన్నాడు. “ఆ విషయం టీవీలో ఇప్పుడే చెప్పారనుకో! కొన్ని తరాల కుటుంబాలు వాటిమీద పనిచేస్తాయని తెలుసు. అఫ్ కోర్స్, అది కూడా చెప్పారు. పని ప్రారంభించి ఓ జీవితకాలాన్ని అంకితం చేసేవాళ్లు, అది పూర్తవడం చూడలేరు. ఆ రకంగా చూస్తే బడ్డీ, వాళ్లకీ మనకీ పెద్ద తేడా లేదు, ఏమంటావు?” అని నవ్వాడు. అంతలోనే అతని కనురెప్పలు వాలిపోసాగాయి. తల ఆడుతున్నట్టుగా కదిలింది. బహుశా నిద్రేమో! లేదూ, పోర్చుగల్ లో ఉన్నట్టు ఊహించుకుంటున్నాడేమో. టీవీలో ఇప్పుడు జర్మనీలోని మరో కెథీడ్రల్ ని చూపిస్తున్నారు. “కెథీడ్రల్స్...” నిటారుగా కూర్చుంటూ, తలని ముందుకీ వెనక్కి ఆడిస్తూ రాబర్ట్ అన్నాడు. “నిజం చెప్పాలంటే బడ్డీ, నాకు తెలిసింది అంతే. ఇప్పటివరకూ చెప్పిందే. అతను చెప్పింది విన్నదే. పోనీ నువ్వేమైనా నాకు వర్ణించి చెప్పగలవా? నువ్వు చెప్తే బాగుంటుంది. నిజంగానే నాకు అవగాహన లేదు.”

కాసేపు టీవీలో చూపిస్తున్న కెథీడ్రల్ ని తీక్షణంగా పరిశీలించాను. కానీ, అంతలోనే బొమ్మ మారిపోయింది. లాభం లేదు. రాబర్ట్ వైపు తిరిగి, “మొట్టమొదటిగా, అవి చాలా పొడుగ్గా ఉంటాయి,” అన్నాను. రూమ్ నలుమూలలా పరిశీలించాను, క్లౌస్ ఏవైనా దొరుకుతాయా అని. “అవి చాలా పైదాకా ఉంటాయి. పైకి. చాలా పైకి. ఆకాశం వైపుకి. కొన్నాతే చాలా పెద్దవి, వాటికి సపోర్ట్ అవసరమవుతుంటుంది. అంటే అవి నిటారుగా ఉండటం కోసం అన్నమాట. ఈ సపోర్ట్ లని బ్రెస్ లంటారు. నాకెందుకో వాటిని చూస్తే పెద్ద పెద్ద బ్రిడ్జిలు గుర్తుకొస్తాయి. బహుశా, ఆ బ్రిడ్జిలు కూడా మీకు తెలియదేమో కదా? ఒక్కోసారి, రాక్షసుల్లాంటి బొమ్మలు బయట చెక్కబడి ఉంటాయి. కొన్నిసార్లు దేవతలూ, స్త్రీలూ కూడా అనుకోండి. అలా ఎందుకూ అని మాత్రం అడగొద్దు,” అన్నాను.

అతను తలూపుతూ ఉన్నాడు. అతని శరీరపు పైభాగం అంతా ముందుకీ వెనక్కి ఊగుతున్నట్టుగా ఉంది.

“నేను బాగా చెప్పటం లేదు కదూ?” అని అడిగాను.

అతను తల ఊపటం ఆపి, సోఫా అంచున కొంచెం ముందుకి వంగి కూచున్నాడు. నేను చెబుతున్నది వింటున్నప్పుడు అతను గడ్డం నిమురుకుంటూ కూర్చుని ఉన్నాడు. నేను చెబుతున్నది అతనికి చేరటం లేదని నాకు కనిపిస్తూనే ఉంది. కానీ, నాపాటికి నన్ను మాట్లాడనిస్తూనే ఉన్నాడు. నన్ను ఉత్సాహపరచడానికా అన్నట్టు తల ఊపుతూనే ఉన్నాడు. ఇంకా ఏం చెప్పాలో అర్థం కాలేదు. “నిజంగా అవి చాలా పెద్దవి. బ్రహ్మాండమైన కట్టడాలన్నమాట. వాటిని రాళ్లతో కడతారు. ఒక్కోసారి మార్బుల్ కూడా. అంటే, ఆ పాతరోజుల్లో ఆ నిర్మాణాలు చేస్తున్నవాళ్లు దేవుడికి దగ్గరగా ఉండాలనుకునేవాళ్లు. ఆ పాతరోజుల్లో దేవుడు అందరి జీవితాల్లో ఒక ముఖ్యమైన భాగం. ఈ విషయం ఆ కెథీడ్రల్ నిర్మాణం చూస్తే అర్థమవుతూ ఉంటుంది. సారీ, ఇంతకన్నా బాగా చెప్పలేననుకుంటాను. చెప్పటానికి రావడం లేదు,” అన్నాను.

“మరేమీ పర్వాలేదు, బద్దీ,” అన్నాడు రాబర్ట్. “నేను ఒకటి అడిగితే ఏమీ అనుకోరనే అనుకుంటున్నాను. ఒకటి అడగొచ్చా? చిన్న ప్రశ్న- అవునూ లేదా కాదూ. కేవలం తెలుసుకోవాలని అడుగుతున్నాను, వేరే ఉద్దేశం ఏమీ లేదు. మీకు మతం పట్ల విశ్వాసం ఉందా? నేనిలా అడిగినందుకు ఏమీ అనుకోరు కదా?”

నేను ఒక్కసారి తలవిదిలించాను. అది అతను ఎలానూ చూడలేదనుకోండి. కన్నుకొట్టడం ఎంతో తలవూపడం కూడా అంతే అంధుల ముందు. “నాకు దాంట్లో నమ్మకం లేదనుకుంటాను. ఆమాటకొస్తే అసలు దేనిలోనైనా. ఒక్కోసారి కష్టమే. అర్థమవుతోంది కదా?”

“అవుతోంది,” అన్నాడు.

“రైట్,” అన్నాను.

ఆ బ్రిటిష్ వ్యాఖ్యాత ఇంకా మాట్లాడుతూనే ఉన్నాడు. నా భార్య నిద్రలోనే భారంగా ఒక నిట్టూర్పు విడిచింది. ఒక్కసారి గట్టిగా ఊపిరి పీల్చి మళ్లీ నిద్రపోసాగింది.

“నన్ను క్షమించాలి. కెథీడ్రల్ ఎలా ఉంటుందో చెప్పడం నావల్ల అయ్యేట్టు లేదు. అదేదో నాలో లేదు. ఇంతకన్నా బాగా చెప్పలేను,” అన్నాను.

నేను చెప్పేది వింటూ నిశ్చలంగా తల కిందకి దించుకుని కూర్చుని ఉన్నాడు రాబర్ట్.

“నిజం చెప్పాలంటే, కెథీడ్రల్స్ నాకు ఏరకంగానూ ఒక ప్రత్యేకమైన విషయం కాదు. నథింగ్. కెథీడ్రల్స్. ఏ లేట్ నైట్ ప్రోగ్రామ్స్ లోనో టీవీలో కనిపిస్తే చూట్టానికి తప్ప ఇంకేమీ కావు,” అన్నాను.

రాబర్ట్ ఒకసారి గొంతు సవరించుకున్నాడు. “నాకర్థమైంది బద్దీ, ఇట్స్ ఓకే. ఒక్కోసారి అలా అవుతుంది, దానిగురించి ఆలోచించొద్దు,” అన్నాడు. “అన్నట్టు, ఓ పనిచేయగలరా? ఒక ఆలోచన వచ్చింది. కొంచెం గట్టిగా ఉండే పేపర్ తీసుకురాగలరా? అట్లానే ఒక పెన్ కూడా. మనం కలిసి ఒక పని చేద్దాం. ఒకటి గీసి చూద్దాం. ఒక పెన్, గట్టి పేపర్. తీసుకురండి,” అన్నాడు.

పైకి వెళ్లాను. శక్తి లేనట్టు కాళ్లు బలహీనంగా ఉన్నాయి. ఏదో చాలా దూరం పరిగెత్తాక ఉండే స్థితిలో ఉన్నాయి. నా భార్య రూమ్ లో వెతికాను. ఆమె టేబుల్ మీద ఒక చిన్నబుట్టలో కొన్ని బాల్ పాయింట్ పెన్నులు ఉన్నాయి. ఇక అతను అడిగిన గట్టి పేపర్ ఎక్కడ దొరుకుతుందా అని ఆలోచించాను.

కింద కిచెన్ లో ఒక పేపర్ బాగ్ కనిపించింది. లోపల ఉన్న ఉల్లిపాయల చెక్కులు దులిపేసి ఆ బాగ్ ని శుభ్రం చేసాను. దాన్ని లివింగ్ రూమ్ లోకి తీసుకుని వచ్చి, రాబర్ట్ కాళ్ల దగ్గర కార్పెట్ మీద కూర్చున్నాను. పేపర్ బాగ్ మడతల్ని సాఫుచేసి, దాన్ని కాఫీ టేబుల్ మీద పరిచాను.

రాబర్ట్ కూడా కిందకి దిగి, నా పక్కనే కార్పెట్ మీద కూర్చున్నాడు.

తన వేళ్లతో ఆ పేపర్ ని తడిమాడు. చివరికి దాని అంచులు ఎక్కడున్నాయో కూడా చూసుకున్నాడు. దాని మూలల్ని తడిమిచూసుకున్నాడు.

“ఆల్ రైట్,” అన్నాడు. “ఆల్ రైట్, పని కానిద్దాం.”

పెన్ను పట్టుకుని ఉన్న నా చేయిని తడిమి చూసుకుని, తన చేతిని నా చేతిమీద పెట్టి, నా చేయి పట్టుకున్నాడు. “కానివ్వు బద్దీ, గీయడం మొదలెట్టు,” అన్నాడు. “గీయి. నువ్వే చూస్తావు. నీతోబాటు నేనూ ఫాలో అవుతాను. బానే

వస్తుంది. నేను చెప్పినట్టు మొదలెట్టు. నువ్వే చూస్తావు. గీయి,” అన్నాడు రాబర్ట్.

అలా ప్రారంభించాను. ముందు ఒక ఇల్లులాగా ఒక బాక్స్ గీసాను. నేనుంటున్న ఇల్లేనేమో! దానిమీద ఒక పైకప్పు వేసాను. ఆ పైకప్పుకి రెండువైపులా కెఫీడ్రల్ శిఖరాల్లాంటి స్పైర్స్ గీసాను. వెరిఫనిలా ఉంది!

“వావ్! టెరిఫిక్. బాగా గీస్తున్నావు,” అన్నాడతను. “ఇలాంటిదొకటి నీ జీవితకాలంలో జరుగుతుందని నువ్వనుకోలేదు కదూ బడ్డీ? జీవితం చాలా చిత్రమైందని మనందరికీ తెలుసు. కానివ్వు, కీపిటప్.”

కిటికీలు, దానికి ఆర్చీలు గీసాను. సపోర్ట్ బీమ్స్ లాంటి ఫ్లైయింగ్ బటెసెస్ గీసాను. పెద్ద పెద్ద తలుపులు కూడా పెట్టేసాను. ఎక్కడా ఆగటం లేదు. హఠాత్తుగా టీవీ మాత్రం ఆగిపోయింది. పెన్ను కింద పెట్టి, చేతివేళ్లని ఒకసారి మూసేసి తెరిచాను. రాబర్ట్ పేపర్ని అంతా తడిమాడు. నేను గీసినదాన్ని తడుముతూ తలూపాడు.

“బాగా వస్తోంది,” అన్నాడు.

మళ్లీ పెన్ను తీసుకున్నాను. అతను నా చేయి పట్టుకున్నాడు. కొనసాగించాను. నేనేమీ ఆర్టిస్ట్ని కాదు, కానీ గీయడం ఆపలేదు.

నా భార్య కళ్లుతెరిచి, ఇద్దర్నీ పరిశీలనగా చూసింది. చెదిరిపోయిన డ్రస్ తోనే లేచి కూర్చుంది. “ఏం చేస్తున్నారు మీరు? తెలుసుకోవచ్చా?” అని అడిగింది.

నేను సమాధానం చెప్పలేదు.

రాబర్ట్ మాత్రం, “ఒక కెఫీడ్రల్ గీస్తున్నాం. నేనూ తనూ కలిసి పనిచేస్తున్నాం,” అన్నాడు. “గట్టిగా వత్తు,” అన్నాడు నాతో. “రైట్, అట్లా,” అన్నాడు. “నీకు వస్తోంది బడ్డీ, నేను చెప్పగలను. నువ్వు చేయలేననుకున్నావు కదూ? కానీ, నువ్వు చేయగలవు, కదా? నేను చెబుతోంది అర్థమవుతోందా? ఇంకో నిమిషంలో అయిపోతుంది,” అన్నాడు. “ఇప్పుడు, అక్కడ కొంతమంది జనాలని పెట్టు. జనాలు లేకుండా కెఫీడ్రల్ ఎట్లా?” అన్నాడు.

“ఏం జరుగుతోంది? రాబర్ట్, ఏం చేస్తున్నావు నువ్వు? ఏం జరుగుతోంది?” అంది నా భార్య.

“ఇట్స్ ఆల్ రైట్,” అన్నాడు రాబర్ట్ ఆమెతో. “ఇప్పుడు, నువ్వు కళ్లు మూసుకో,” అన్నాడు నాతో.

మూసుకున్నాను. అతను చెప్పినట్టే కళ్లు మూసుకున్నాను.

“మూసుకున్నావా?” అన్నాడు. “సరీగ్గా?”

“మూసుకున్నాను,” అన్నాను.

“అలానే ఉంచుకో,” అన్నాడు. “ఆపవద్దు, గీస్తూనే ఉండు,” అన్నాడు.

అలా ఇద్దరం కొనసాగించాం. నా చేయి ఆ పేపర్ మీద కదులుతూ ఉండగా, అతని చేతివేళ్లు నా చేతివేళ్లని నడిపిస్తున్నాయి. నా జీవితంలో ఇంతవరకూ ఎప్పుడూ జరగనిదానిలాగా ఉంది ఇది.

“అంతే. నీకు వచ్చేసినట్టుంది,” అన్నాడు. “ఒక్కసారి చూడు. ఎలా ఉంది?” అని అడిగాడు.

కానీ నా కళ్లని మూసుకునే ఉంచుకున్నాను. వాటిని కాసేపు అలానే ఉండనిద్దామని అనుకున్నాను. అదే నేను కచ్చితంగా చేసిన తీరవలసిన పని అని అనిపించింది.

“ఓకే?” రాబర్ట్ అంటున్నాడు. “చూస్తున్నావా?”

నేనింకా కళ్లు మూసుకునే ఉన్నాను. నేను మా ఇంట్లో ఉన్నాను. నాకు ఆ విషయం తెలుసు. కానీ నేను దేనిలోపలో ఉన్నట్టుగా నాకనిపించడం లేదు.

“ఇందులో ఏదో ఉంది,” అన్నాను.

